

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

Förvaltningsrättsnotarien
T Flodin

DOM
2010-05-04
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
2065-10 E

2010 -05- 0 5	
Avt	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

Securitas Sverige Aktiebolag, 556108-6082
Box 12516
102 29 Stockholm

Ombud: Lars Kämpe
Securitas Sverige AB, Division Mobile
Box 65
401 21 Göteborg

MOTPART

Sundsvall Parkera AB, 556076-0133
Box 343
851 05 Sundsvall

Ombud: Arne Mattisson
Sundsvalls kommun
Koncernstaben
851 85 Sundsvall

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet från den 26 mars 2010 och avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 3129

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611 - 34 98 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611 - 34 98 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Sundsvall Parkera AB (Parkera) som genomför upphandling avseende parkeringsövervakningstjänster, ref. 2010:3, har i tilldelningsbeslut den 18 mars 2010 meddelat att avtal kommer att tecknas med Q-Park.

Securitas Sverige AB (Securitas) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska göras om. Securitas anför därvid bl.a. följande. Parkera har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. I förfrågningsunderlaget framgår endast att "det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet" kommer att antas. Det framgår dock inte hur priserna i anbudsformuläret kommer att summeras. Securitas anser detta vara i strid med kravet på transparens i LOU. Vid förfrågan hos angiven kontaktperson hos Parkera har Securitas erhållit muntligt svar gällande hur summering ska ske. Detta svar har inte stämt överens med den metod som de facto använts i bifogad anbudsutvärdering. Parkera har inte heller dokumenterat inkomna frågeställningar och delgivit dessa till samtliga anbudsgivare. Securitas anser detta vara i strid med kravet på likabehandling i LOU. Genom att Parkera har brutit i sina förpliktelser enligt LOU har Securitas lidit skada, eller riskerar i vart fall att lida skada genom att Securitas anbud inte prövats mot de villkor som är uppställda i förfrågningsunderlaget.

Parkera bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget har angivits att prövning av anbud kommer att ske enligt principen det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till *pris*. I 12 kap. 1 § LOU anges två grunder för prövning, nämligen antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom bl.a. pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftskostnader och kostnadseffektivitet. I nu aktuell upphandling finns endast ett kriterium angivet, nämligen kriteri-

et pris. Utvärdering efter det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till pris är således liktydigt med det anbud som innehåller det lägsta priset. Detta är så självklart att det inte kan ha rått någon tvekan till att utvärderingen skulle komma att ske enligt principen ”lägsta pris”. Förfrågningsunderlagets punkt 2 hänvisar till en viss bilaga där omfattningen av efterfrågade parkeringsövervakningstjänster angivits. I denna handling har anbudsgivarna angivit de priser som offereras för tjänsterna ifråga. Utifrån de av leverantörerna angivna priserna har under utvärderingen en bedömning av priset skett genom att Parkera först summerat de av leverantörerna offererade fasta priserna för de olika efterfrågade bevakningsområdena. Till detta har sedan lagts det offererade timpriset för den efterfrågade bevakningen under vardagar kl. 08.00-17.00 och lördagar kl. 08.00-15.00. Där emot har inte någon utvärdering skett av begärt pris för bevakning övrig tid eftersom denna tid är okänd. Till grund för utvärdering har således lagts offererat pris för bevakningsområdena och totalpriset för den efterfrågade timtiden. De enda frågor som ställdes var hur det kunde komma sig att det efterfrågades uppgift om övervakning 30 gånger per månad beträffande ett av bevakningsområdena samt vad som åsyftades med posten bevakning övrig tid. Det svar som lämnades på dessa frågor var att Parkera önskade uppgift om de efterfrågade övervakningsuppdragen samt att posten övrig tid inte åsyftade någon särskild bevakning. Uppgifterna var inte av den naturen att det fanns anledning att särskilt dokumentera dessa. Det saknades också anledning att kommunicera uppgifterna med övriga anbudslämnare.

Securitas anför bl.a. följande med anledning av Parkeras yttrande. Parkera har inte utvärderat anbuden mot principen om det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utan endast mot principen om lägsta pris. Redan denna grund är i sig tillräcklig för att upphandlingen ska göras om. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget hur lägsta pris beräknas. Genom att Parkera inte förklarar hur utvärderingen skulle göras mot principen om lägsta pris

har Parkera också förbehållit sig en otillåten fri prövningsrätt. Parkera har själv och utan möjligheter för anbudsgivaren att förutse kunnat välja hur priserna skulle utvärderas, t.ex. genom att i efterhand fritt kunna bestämma de gånger kontroll skulle ske eller det antal timmar som uppdraget skulle beräknas mot. Förfarandet strider mot principerna om transparens och förutsebarhet. Det framgår inte heller hur summering av anbudsgivarnas priser skulle ske för att kunna erhålla den totalt lägsta utvärderingssumman. Den metod för summering som Parkera angett i sitt yttrande framgår inte av förfrågningsunderlaget. De frågor som ställts till Parkera och svaren på dessa har inte delgivits alla anbudsgivare och därmed inte heller Securitas. Principen om likabehandling utgår från att den upphandlande myndigheten inte ska värdera eventuella frågeställningar utan osett delge dessa till de anbudslämnande parterna. Parkeras förfarande strider mot likabehandlingsprincipen i LOU.

Parkera anför bl.a. följande med anledning av bolagets yttrande. I nu aktuell upphandling var det endast priset som skulle ligga till grund för utvärderingen. Parkera har svårt att förstå varför en sådan utvärderingsgrund skulle kunna medföra tolkningsproblem eller ge utrymme för någon form av godtycke. Lägsta pris är nämligen den prövningsgrund som ger ett minimum av utrymme för bedömningar. Principen innebär att det är den leverantör som lämnat det lägsta priset som ska antas. I bilaga till förfrågningsunderlaget har angetts vilka bevakningsuppdrag som efterfrågas. Här anges hur ofta övervakning ska ske beträffande vissa särskilt angivna objekt. Vidare anges vilket pris per månad respektive per gång som efterfrågas. Detta kan på intet sätt skapa något utrymme för godtycke vid anbudsutvärderingen. När det gäller bevakningen av tomtmark, dvs. obebyggd kvartersmark, efterfrågas ett timpris för övervakning under vissa särskilt angivna tider. Vid utvärderingen har kostnaden per månad beräknats. Den totala tiden per månad är självfallet väldigt enkel att beräkna eftersom bevakningstiderna har angivits. Beträffande vad Securitas anfört om att Parkera inte doku-

menterat inkomna frågeställningar och delgett samtliga anbudsgivare dessa så är de frågor från Securitas som omnämns i tidigare yttrande de enda frågor som ställdes. Några frågor från andra anbudslämnare har inte ställts. Det fanns därför inte något att kommunicera med Securitas.

Securitas anför slutligen bl.a. följande. I förfrågningsunderlagets punkt 4.3 anges att bedömningen kommer att ske utifrån anbudsgivarens skriftliga redogörelse i anbudet. Således utvärderas både priserna och anbudsgivarens skriftliga redogörelse, dvs. utvärdering sker mot det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Emellertid har Parkera brutit mot bestämmelserna i 12 kap. 2 § genom att inte rangordna och vikta de olika ingående kriterierna. Någon information om vad de 13 olika bevakningsuppdragen i detalj omfattar framgår varken av förfrågningsunderlaget eller dess bilaga. Den information som ges om uppdraget är vidare begränsad. Beträffande uppdraget bevakning tomtmark finns ingen information om antal tomter och parkeringar, dessas storlekar, belägenhet etc. som krävs för att kunna göra olika anbudsgivares anbud jämförbara. Parkera har adderat alla anbudsgivares priser i de 13 skilda momenten på sätt som beskrivs i prisbilagan. Det har inte skett någon volymmässig fördelning eller viktning av dessa 13 priskriterier innan adderingen genomfördes. Den metod för fastställande av lägsta pris som använts säkerställer inte att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antagits eller ens det anbud med det lägsta priset. Den av Parkera valda utvärderingsmodellen uppfyller inte kravet på förutsebarhet och likabehandling.

Förvaltningsrätten har den 26 mars 2010 beslutat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 16 kap. 2 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande

myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

I 1 kap. 9 § LOU anges att en upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

En upphandlande myndighet ska anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Den upphandlande myndigheten ska vidare ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Förfrågningsunderlaget ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att det inte strider mot de principer som ställs upp i 1 kap. 9 § LOU (jfr. RÅ 2002 ref. 50). Enligt förfrågningsunderlaget i den aktuella upphandlingen ska utvärderingen ske enligt principen det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till pris. Några andra utvärderingskriterier har inte angetts. I bilaga till förfrågningsunderlaget har anbudsgivarna vidare fått offerera pris för olika bevakningsuppdrag. Mot bakgrund härav gör förvaltningsrätten bedömningen

att det av förfrågningsunderlaget framgår att det endast är priset som är utslagsgivande vid anbudsutvärderingen och att Parkera kommer att anta det anbud som innehåller det lägsta priset. Den summering som har skett av de i anbudena offererade priserna har inneburit att uppdraget tilldelats den anbudsgivare som lämnat det lägsta priset per månad avseende bevakning av de bevakningsområden som angetts i bilagan samt bevakning av övrig tomtmark under vissa angivna tider. Enligt förvaltningsrättens mening kan anbudsutvärderingen inte anses strida mot någon av de principer som ställs upp i 1 kap. 9 § LOU. Vad Securitas i övrigt åberopat i målet kan inte heller detta anses medföra att Parkeras genomförande av upphandlingen strider mot 1 kap. 9 § LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Ingela Berggren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.